

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, June 3, 1982

Nr. 105

LIEKA TIK 10 MYLIU FALKLANDO SOSTINĖS

PREZIDENTAS REAGANAS TARĖSI SU PRANCŪZIJOS PREZIDENTU

SKRIS Į ROMA, LONDONĄ, BONA, VAKARŲ BERLYNĄ, O VĖLIAU GRĮŠ Į WASHINGTONĄ

PARYŽIUS. Prancūzija. — spėjo vairuotojas mašiną pasta- tyti parinktoje vietoje ir pats dingti, kai sprogdimas visai su- naikino mašiną. Kitos bombos sprogo Hanau Gelnhausen ir Bamberg miestuose.

Be to, galingas sprogdimas įvyko prie Duesseldorfe esančių didelių dirbtuvių. Visi sprogi- nėjimai buvo tu pačių teroristų paruošti. Vokiečiai rengiasi im- tis priemonių prieš teroristus. Jie planuoja suimti įtariamus, kad negalėtų pasirošti.

Prancūzijos prezidentas Miterandas pritaria prez. Reagano ekonominio atstatymo planams. Vokiečiai, britai ir kiti krikli- vo prez. Reagano planus ūkio reikalams atstaiyti. Prezidentas turės progos ne tikiai prancūzų ekonomistams, bet ir kitiems, išdėstyti ūkio planus. Preziden- tas yra įsitikinęs, kad jis galės paveikti ir kitų valstybių eko- nomistus.

Prezidentas susitiks su laikraščininkais

Versalyje prezidentas kalbės su geriausiais Prancūzijos ūkio žinovais, o vėliau jis susitiks su žurnalistais ir radijo komenta- toriais.

Manoma, kad spaudos ir ra- dijo konferencijoje dalyvaus ir Prancūzijos prezidentas. Rea- ganas nori, kad Europa geriau pažintų Ameriką ir nemanytų, kad amerikiečiai siekia tikiai išnaudoti europiečius.

Prezidentas Reaganas turės progos pats europiečiams išai- kinti, kodėl Amerikoje padidėjo bedarbių skaičius, sumažėjo pramonės augimas. Preziden- tas yra tikras, kad netolimoje ateityje pramonė pajudės.

Prancūzų saugumo korpusas saugo visą Versalio sritį. Polici- ja saugo ne tikiai mūrinį Ver- salio namą ir apylinkes. Saugu- miečiai apžiūrėjo, kad niekas nebandytų kėsintis prieš presi- dentą.

Vokietijoje sprogo keturios bombos

BONA, Vokietija. — Antra- dienį teroristai išsprogino ke- turias galingas bombas. Tele- fonu teroristai arba jų įgalioti asmenys pranešė, kad tai yra sveikinimas prez. Reaganui, ku- ris rengiasi atvykti sekantį savaitę.

Viena bomba sprogo Frank- furte, kai prie kareivinių pra- važiavo senas automobilis. Ne-

POLICININKAI TURI TEISĘ KRĖSTI AUTOMOBILĮ

WASHINGTON, D.C. — I gus metus per įvairius teismus ėjo bylos, ar policininkai turi teisę krėsti savininkų automobilį, ar jie privalo turėti teismo leidi- mą, ar jie gali krėsti tikiai sė- dynes, bet negali krėsti bagaži- nių, pilsinims laikyti spinte- lių, pagaliau ar policininkas turi teisę krėsti automobilyje esantį užrakytą portfelį, valizą ar kitą užrakytą dėžę.

Aukščiausias teismas gegužės 2 dieną svarstė policininkų ir automobilio savininkų teises ir priėjo išvados, kad policininkai turi labai plačias teises. Polici- ninkui nebereikalingas teismo leidimas, jeigu jis suodžia, kad autmobiulyje jaučiamas narko- tikų kvapas. Jis gali krėsti au- tomobilį, jeigu kas nors paskun- dzia, kad tame automobilyje yra narkotikų, ginklų ar kitos neleistinos vežl medžiagos. Jei niekas neskundžia ir policinin- kas nieko blogo nenujaučia, tai policininkas neturi teisės krėsti automobilio. Bet jeigu jis turi teisę krėsti, tai gali krėsti viską, kas yra automobilyje.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$316.

— Įtakingas Chicagos ugni- gesių unijos atstovas Frank Muscare nuėjo penkiems mėne- siams į kalėjimą ir raginimą streikuoti, kada tasėjo buvo uždrausta. Tuo laiku Muscare buvo ugniagesių unijos pirmi- ninkas.

Prezidentas Reaganas trečiadienį Versalio salėje aiškino Prancūzijos prezidentui ir 6 ekonomistams apie JAV ekonominius reikalus.

THATCHER PATARIA ARGENTINOS KARIAMS IŠSIKRAUSTYTI

BRITAI NENORI KLAUSYTI APIE TARPTAUTINĮ SALŲ TARPININKAVIMĄ; TVARKYS SALŲ GYVENTOJAI

LONDONAS, Anglija. — Bri- tų kariuomenės vadovybė pra- nša, kad kiekvieną dieną eina stipresni susirėmimai su Stan- ley miestą, uostą ir apylinkes ginančiais Argentinos kariais, bet britai yra tikiai 14 mylių atstumoje nuo Stanley.

Užvakar britai užėmė Kent kalno viršūnę, ir antradienį iš- valė visus Kent kalno pakra- čius. Britai pripažįsta, kad ar- gentiniečiai priešinis pirmyn žygiuojantiems britams, bet tas pasipriešinimas nėra toks jau stiprus. Daugelis Argentins ka- riu pasiduoda nelaisvėn.

Argentinos pulkininkas, pas- kulinis atidavęs ginklų britams Goose Green aerodromo srityje, pareiškė, kad jis įsakęs nesiprie- šinti artėjantiems britams, bet sutikti eiti nelaisvėn. Argentinos kariai nenori priešintis britams ir herekalingai lieti kraują. Ne- tiesa, kad pasidavėm todėl, kad neturėjom ginklų. Argenti- niečiai savo sovinius sumetė į didžiausią krūvą. Šautuvai buvo sudėti į kitų ginklų kalną. Bet tegu britai nemano, kad Stan- ley srityje britų kariai taip lengvai argentiniečius nugink- lauos. Ten Argentinos kariai pa- stos britams keli naujausias ginklais ir net napalmu, — pa- reiškė Argentinos pulkininkas.

Britai abejoja argentiniečių pasiryžimu drąsiau kovoti, ne- gu jie kovojo Darwino ir Goose Green srityse. Yra pagrindo manyti, kad Argentinos lėktu- vai naktimis pasiekia Stanley pozicijas.

Premjerė Margaret Thatcher, patyrusi apie susirėmimus Kent kalno pašlaitėse, trečiadienio rytą pranešė Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Cuellar, kad šiandien (trečiadienis) yra pas- kutinė diena Argentinos ka- riams išsikraustyti iš Stanley srities. Šiandien britai leistų iš- dar išvažiuoti, bet nuo rytojaus visi keliai bus pastoti. Nuo ry- tojaus argentiniečiai bus pri- versiti padėti ginklus ir eiti ne- laisvėn. Britų karo laivynas, esančius sandėlius ir kareivines,

GALI SOKTI NUOGOS IKI JUOSTOS

NEW YORK, N.Y. — Aukš- čiausias teismas patvirtino New Yorko valstijos teismo nutari- mą, kuris leidžia jaunuoms mo- terims, iki juostos apsuogi- nusioms, sokti leidimus turin- čiose pasilinksminimo įstai- gose. Grupė piliečių, nepaten- kintų New Yorko teismo spren- dimu, padavė skundą aukščiau- siam JAV teismui, prašydami, kad aukščiausias teismas reika- stų. Daugelis Argentins ka- riarima, leidžiantį jaunuolėms sokti iki juostos apsinuoginu- sioms.

Aukščiausias teismas nā- sprendė klausimo iš esmės. Jis tik svarstė, ar New Yorko tei- smas buvo kompetentingas to- kioms byloms spręsti. Ar įstai- gos turėjo valstybės leidimus, ar įstatymas pasako, ko jaunos moterys negali fose įstaiuose daryti... Kai išaiškino, kad New Yorko teismas turi teisę tokius sprendimus skelbti, tai jį patvirtino.

— Kinijoje suimta mokytoja Lisa Wiesher. Įtaria ją esant šnipė.

— Policija suėmė La Porte, Ind., mero žudiką. Suimtasis stropiai saugojamas.

— aviacija ir artilerija apšaudys argentiniečių įsistiprinimus.

Britų ginkluotos pajėgos nepuolė Stanley karo centrų, nes žinojo, kad ten yra didokas Argentinos karių skaičius. Jei- ryta pranešė Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Cuellar, kad galėję kontratakuoti ir britus šioj vietoj nugalėti. Šiandien britai turi didesnį karių skai- čių ir gali puli įsibrovėlius iš dar išvažiuoti, bet nuo rytojaus visi keliai bus pastoti. Nuo ry- tojaus argentiniečiai bus pri- versiti padėti ginklus ir eiti ne- laisvėn. Britų karo laivynas, esančius sandėlius ir kareivines,

Italai suėmė Vittorio Pio Giuliano, didžiausią šių metų žudiką

VIEN TIK ŠIAIS METAIS NAPOLIO SRITYJE JIS NUŽUDĖ 130 SAVO ŠEIMOS PRIEŠŲ

NAPOLIS. — Italų policija antradienį suėmė Vittorio Pio Giuliano, kuris vien tikiai šiais metais nužudė 130 žmonių. Pio Giuliano veėl kovą su vietos Mafijos žmonėmis, norėjusiais primesti Napoli apylinkių gy- ventojams Mafijos valią. Mafi- ją norėjo, kad Napoli gyventojai kiekvieną savaitę mokėtų vietos Mafijai paskirtą mokes- tį. Pio Giuliano taip pat turėjo mokėti paskirtą mokesį, bet jis nepanoro. Mafija buvo pasiry- žusi jį nudurti, bet jis ryžosi žu- dyti Mafijos narius.

Pio Giuliano nenorėjo bend- radarbiuoti su policija, nes jis nebuvo tikras, ar kartais polici- ja nebendradarbiauja su Mafi- ja. Jis pasirinko prieš jį nusi- teikusių šeimų žudymo metodą. Jis tiek įsismagino, kad vien šimet nužudė net 130 žmonių.

Dabar jis teismui turės pasa- kyti, kuriais sumetimais neko- operavo su policija, bet lauzė veikiančius įstatymus ir žudė žmones.

Napolyje policija rengiasi jį laikyti tame pačiame kalėjime, kuriame tebelaikoma Sofija Loren. Kalėjimo sargai abu stropiai daboja.

JURGUTIENĖ IŠVAZIAVO Į VILNIŲ

MASKVA, Rusija. — Papi- dant vakar paskelbtą žinią, Associated Press praneša, kad antradienį j badaujančių butą atėjo vienas vyras, norėjęs pa- kalbėti su 25 dienas prabadavusi Marija Jurgutienė.

Ji, kaip atsimename, buvo Lozanskų bute. Patyrusi, kad kiti badauja, norėdami gauti iš- važiavimo vizą, ji išdėstė, kad jau septinti metai prašinėja iš- važiavimo vizos, bet negauna. Ji prisidėjo prie badaujančių grupės ir pareikalavo, kad jai leistų išvažiuoti pas savo vyrą Aloyzą Jurgutį.

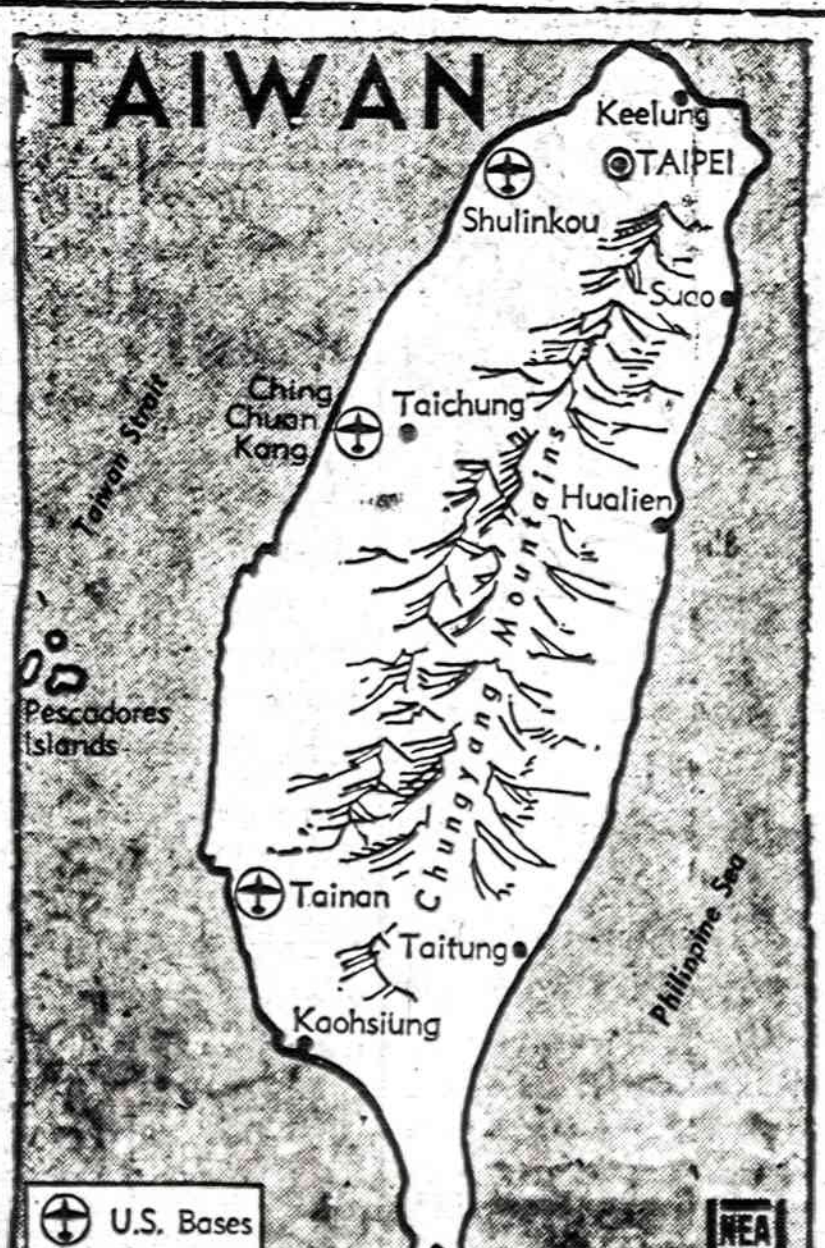
Į minėtą butą atėjo valdžios atstovas ir pranešė Jurgutienėi, kad Lietuvos komunistų parti- jos centro komitetas noris su ja pasikalbėti. Išvažiuoti norin- tieji lietuviai savo išvažiavimo prašymą turi pradėti nuo komu- nistų partijos centro komiteto. Jeigu komunistų partijos cent- ro komitetas nenorės išleisti, tai kiti valdžios atstovai reikalo ir nesvarsto. Jurgutienė kasmet rašinėjo komunistų partijos centro komitetui, bet per šeše- rius metus jos prašymas būda- vo atmetas.

Šiandien, kai žinia apie josios badavimą pasklido po visą pa- saulį, tai Lietuvos komunistų partijos centro komitetas jai pranešė, kad jis noris su ja pa- sikalbėti.

Jurgutienė, patyrusi, kad Lia- tuvos komunistų partijos cent- ro komitetas susidomėjęs jos iš- važiavimu ir noris su ja pasi- kalbėti, nutraukė badavimą, atsiveikino su Lozanskais ir iš- važiavo į Vilnių.

Žinia apie Jurgutienės pokal- bį su atvykusiu valdžios atstovu į Lozanskų butą perdavė Asso- ciated Press atstovas Kiblickis, o vakarykščioji Chicago Tri- bune žinią idėjo.

— Dabartinė JAV katalikų bažnyčios vadovybė nepajėgia įtikinti jaunimo, kad stotų į seminariją ir taptų kunigais. Be protų ir pasižventusių kunigų negali išlaikyti baž- nyčių.

TAIWAN

Area
13,866 Square Miles
(Maryland-Delaware:
12,634)

Population
14,781,000
(Pennsylvania:
11,793,909)

Taivano saloje veikianti demokratinės respublikos vyriausybė nusipirks Amerikoje atsargines lėktuvų dalis.

KALENDORĖLIS

Birželio 3: Klotilda, Dievelta, Iminas, Javinė, Abulkis, Die- valta.

Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:20. Oras saulėtas, šiltas.

Prancūzijos prezidentas Miterandas vakar Paryžiuje pasitiko atvykusį JAV prezidentą ir nuvedė į Versalį, kur vyks pasitarimai apie dabartinę ekonominę būklę.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktorėjai

VIETOJE FELJETONO

Negali žmogus pro tokius nukritimus tyloms praieiti — ir gana. Bet negali ir gėbiamieji, už pūktą išdėstyti, o tik šiaip sėdėti, nerodėdamas nieko įeisti.

Kalba eis apie mūsų nusipeltus ir asmeitybių sukaktuves: 50-60 kartais net 70-mečio progą. Čia turu gaivoje vieną sole nuzantą sesiasdešimtį atšventusį. Sas kvietė būrelį draugų (nepasakojau, kad cirkos draugų, nes buvo ir negeriančių). Pasakykė toms iškilimams bakutę alaus — lakit, draugeliai, ir linksminkitės. Taip ir buvo, kaip visada būna tokiose pagerbtuvėse. Laikas prabėgo nepastebėtas, stiklus bekinojant ir dosnių kumuciu užkandžius bekrimsnojant. O po visam tam — ką gi, reikia ir spaudoj paminėti.

Žymus rašto žmogus, visų susibūrimų korespondentas, ir rašo:

„Gimė sukaktuvinėkas Lietuvoje, gerų tėvų geras vaikas buvo ir savo tėvus pasekė“, ir t.t.

Nežinau, kokias ypatingas dorybes jo tėvai turėjo, bet sūnelis tikrai tėvus bus pralenkęs. Toliau pamini, jog Lietuvoje prieš neapkęntes ir juos smarkiai mušes. Galėjo ir taip būti, bet kad už marių atsikėlęs savo smarkų būdą kur tik galėdamas rodydavo — tai tikra tiesa, nes man pačiam teko matyti. Gyvenau kaimyniniame mieste ir lietuviškas vakaruškas ten dažnai nūvykdavau. Minimas solėzinantas savo galingus kumščius visada kur tik galėdamas į darbą paleisdavo, jei jo nuomonė su kokio nors oponento nesutikdavo. Žiūrėk, oponentas jau ir vaikščioja suburbinta nosimi.

Kad sukaktuvinėkas savo romantikais žyglais jaunystėje pasižymėjo, korespondentas irgi nemini. O čia įdomiausia. Tik į užjūrį persikėlęs buvo patapęs tikru Casanova ir, jei į policijos rankas būtų pakliuvęs, teismas būtų jam prisėgęs daug paprasčiau skambantį vardą: rapist. Už tokius nusikaltimus būdavo duodama net iki 5 metų kalėjimo. Bet, kaip žinoma, tuo gyvenamuoju laikotarpiu nukentėjusį pusė labai retai tai nusikaltingą policijai pranešdavo, net 50% tokių nusikaltimų teismo salės nepasiekdavo.

Kam sekasi — tam ir vedasi. Pasisekė ir mūsų sukaktuvinėkui, už groty neteko sėdėti.

Kiek sukaktuvinėkas „divoršų“ jau buvo atšventęs, korespondentas irgi neparasė, o jų buvo tiek, kad ir abiejų pirštų nebūtų užtekę, jei būtų bandoma suskaityti. Korespondentui smagiai buvo paminėti, jog sukaktuvinėkas priklausė vienai kitai organizacijai ir nario mokesčių užsimokėdavo. Dar vienas sukaktuvinėko nuopelnas — tai prasmūšimas biznyje. Koks tas biznis — tai irgi netaip aiškiai

nusakę. Bet jeigu mūsų sukaktuvinėkas būtų gyvenęs vysk. M. Valančiaus laikais ir tokį biznį pradėjęs, tai blaivybės apaštalas būtų žiauriai jį išbaręs:

— Tu paklydėli, ne tik pats girtuokliauji, bet ir kitus gir-dai! Lyg neužtektų Maušų ir Joškių, kurie savo karčiamose išietuvių jų sunkiai uždirbtus pi-

GIDO VERGAI

— Lankėme Petronio „krajų“ Sovietų Aeroflotu; Vietoj vodkos gėrėm „čajų“, Kad išlikti sveiku protu.

Vežiojo po Leningradą Autobusais ir „Pobieda“, Volgogradą, Stalingradą — Tik ne Kauną ir Klaipėdą.

Vilniun gimines etapu Iš provincijos pristato, Viešbutyje „inturisto“ Per langelį pasimato.

— Sveiki gyvi, — Labas, labas! Daug metelių nematyti. Sūri ašara nurieda, „Gidas“ šaukia: — Laikas skirtis!

Sako: — Pagal mūsų rutiną Maskvoj laukia vakarienė, Ten šypsosis balerina Daug gražesniau negu brolienė. Vilniuj prie burlioko kabo Padėjom puošnų vainiką, Reporteriams „Gimto Krašto“ Gyrėm krašto užgrobigą.

Superspekuliuos kiekvieną — Kaip sugrįžus šviest egzile, Kad „Rodinoje“ kasdieną „Klesti“ tautinė idilė.

Polit-mokslų dr. Kirmėlaitis, Nusivylęs Viešnagė

PONUI MAIKIO TĖVUI

Gerbiamas Tamsta,

Man vis neduoda ramybės Jūsų redaktoriaus slavam Northwestern Universite te padarytas nusiskundimas, kad po karo užplaukusi nekatalikiškų žmonių banga pagrobė katalikų laikraščius, skelbia labai jau nekatalikiškas idėjas.

Šis pareiškimas mane labai sukrėtė. Būdamas kilimo iš krašto, kuris tos pačios „užplaukusios bangos“ yra skelbiamas kalbėjęs Marijos žeme, aš be galo jaudinuosi, patyres, kad iš Marijos žemės atplaukusieji yra taip nekatalikiški.

Aš pradėjau vartyti „Draugo“ komplektus, kad pats galėčiau pristikinti Tamstos slavam paberto skundo tikrumą.

Ir štai, va randu tarp eilučių vieno buv. kriminalinės policijos valdininko prisiminimus: užuominą, kuri vaizduoja koks buvęs vargingas kaimo berni-

nis vilioja ir juos pačius nuedija.

Gerai, kad apaštalai šiais laikais žemėje nebevaikštoje, tokiu būdu sukaktuvinėkas išvengė mažo nemalonumo.

Baigdamas korespondentas pamini, kad sukaktuvinėkas buvo pasveikintas keletos organizacijų atstovų ir vietos avidės ganytojo. Reikia kat kada ir ganytojams prisitaikinti prie savo avelių, kad koks išsiseręs avinas tagais neužtrenktų.

Čzbaigsiu šį pasakojimą žodžiais: buvo pagerbtas, nes visiems fundijo.

KALMYNAS iš gretimo miesto.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Nesuprantu, Maiki, kaip Sovietai taip apgavo garsųjį „evangelistą“ Billy Graham.

— Kaip daugelis amerikony, taip ir Billy Graham, parodė, kiek jie žino apie komunizmą Sovietų Sąjungoje ir pavergtuose kraštuose. Marksizmas Sovietų Sąjungoje egzistuoja prievarta ir sukta politika. Billy Graham, Maskvos cerkveje ar bažnyčioje kalbėdamas, baisiai apsimetavo ir, kaip Dievo žodžio skelbėjas, save susikompromitavo. Laisvojo pasaulio spauda stebisi tokia jo farizejiška kalba, kad Sovietų Sąjungoje tikyba nevaržoma. Jo pamokslas apie religijos „laisvę“ papiktino milijonus krikščionių, žydų ir Islamo tikinčiųjų. Chicagiečiai, vyras ir žmona, kurie yra Encyclopaedia Britannica redaktoriai — Martin ir Bonnie Obermanai, ką tik prieš Grahamo vizitą lankėsi Sovietų Sąjungoje. Jie sakė, kad Graham paskelbė didžiulį melą apie religijos „laisvę“. Obermanai klausia Grahamą: „Tegul jis paaiškina, kodėl KGB agentai ir mokytojai vaikus klausinėja, ar jie eina į bažnyčią? Kodėl Yuli Kosharovsky buvo suimtas ir kvotiamas dėl religijos? Kodėl ton cerkvėn, kuri buvusi pilna žmonių pasiklausyti garsaus „evangelisto“ pamokslu, buvo suvaryti KGB agentai?“ Tokius klausimus stotė M. Oberman Chicago Sun-Times geg. 21 d.

— Maiki, aš manau, kad Sovietai norėjo švieti prrodyti, kad tikėjimas ten nėra varžomas, todėl ir pasikvietė tą garšnybę patvirtinti.

— Toliau Oberman tęsia: „Maskvos miestas turi 8 milijonus gyventojų, o tikėtai 23 bažnyčios tebeveikia ir viena sinagoga. Chicago turi 3 milijonus gyventojų ir turi daugiau kaip 2,100 bažnyčių.“

— Maiki, man prisimena tavo laikais žmogus kalbant, kad Maskva turinti, rusiškai tarant, „Sorok sorokov omdnyeh cerkvei“. Vadinasi, 800 cerkvių. O kur dar kitų tikybų bažnyčios? — Aišku, bet pasaulis žino, kad taip nėra. Sovietai bando visą tikybą panaikinti, visuose okupuotuose kraštuose. Tame pačiame Sun-Times laikraštyje rašo Edvin Yoder:

„Kun. Billy Graham pateko į pragarą, taip, kaip buvo, pasiseimoms kurti, betgi jie turėjo galimybę kiek tik nori meklis ir dėkoti Dievui. Visagalui už teikiama vilį neišsibaigiančios laimės dangaus karalystėje per karalienės Marijos užlaimą.“

Linkėdamas Tamstai geriausios sėkmės suhuri visus katalikus po „Naujienu“ stogu, pašieliau

su pagarba,

Jūsų, A. Blūdakis

darydamas save šventuoju kvailiu Sovietų Sąjungoje“.

— Maiki, aš kažkur skaičiau, jog šv. Rašte yra pasakyta, kad prieš pasaulio pabaigą būsianti viena valstybė ir vienas karalius...

— Tu norėjai pasakyti, kad tik viena imperija, Tėve?

— Gal ir imperija...

— Sovietų imperialistai Bilija netiki. Jie bando paimti visą pasaulį, tačiau viso pasaulio jie niekad neapžios. Jų politika sukta, ekonomija visai silpna. Jų gyventojai nėra nuosirdūs, nėra patriotizmo valstybei, neturi drangų, tik daug priešų. Pasaulis žino, kad melu ir priešpauoda mažai telaimėsi.

„Sun-Times“ korespondentas Oberman priduria: „Sovietų Sąjungoje negalima laisvai praktikuoti religijos ir, kas bando tai daryti, susilaukia didelės bausmės“.

— Tai, ot tau, Jurgi, kaip didysis pamokslininkas save sukompromitavo. Ką jo ištikimieji pamokslų klausytojai pamanytys?

— Dėkui tau, Maiki, už pasisnekėjimą.

— Sudiev, Tėve.

• Išpažintis yra blogų darbų raportas kunigui.

• Darbo neatlikęs, nedėkok Dievui.

• Kai oro spėjikai sako, kad liis, tai bus giedra; kai sako, kad bus giedra, tai liis.

• Komunizmas laikosi tikrai policine tvarka.

• Kai skauda, tai gyja, sako daktaras.

• Pleperis greičiau pagarsėja, — daug nesąmonių pasėja.

• Bežodžinės poterių kalbėti neišmėkysi.

• Ir paukščiai mėgsta poeziją.

• Primityvus mepas vėliau tampa klasika.

• Mažiau civilizuoti žmonės labai tiki būrtais.

• Tinginys ir lovoje tingi.

Don Pilotas

DVIDESIMTOJO AMŽIAUS PABAIGOS LIETUVIŲ KAMIKADŽĖS

Romo Kalantos Suliepsnojimo Dešimtmečiui

Dr. Kazys Ąringis

(Tęsinys)

Okupantas ir šią auką, matyt, paskelbė psichiniu ligoniu, bet tikrumoje ne mūsų aukos, o XX-to amžiaus vandalai, okupavę Lietuvą, Laviją ir Estiją, yra bepročiai. Jie sulaužė tarptautinius su tomis valstybėmis susitarimus ir karine jėga okupavo jas. Okupantas sutinkamai su 1939 m. Hagos tarptautinės konvencijos 52 straipsniu neturėjo teisės nei Romo Kalantos tėvo, nei manęs, dabar kalbančio žuvusiųjų vardu, nei šimtų tūkstančių pabaltiečių mobilizuoti į Sovietų Armiją ir priversti mirti už jų grobiškius interesus. Lygiai taip pat sovietai neturi teisės versti tarnauti savo agresyviausios pasaulyje armijos gretose Antano Kalinausko ir jo bendraamžių Pabaltijo tautų generacijos. Nėra abejonės, kad Antanas Kalinauskas bus pats garbingiausias karys iš visų žuvusiųjų pabaltiečių Čekoslovakijoje, Sirijos ir Egipto uostuose Izraelio oro antpuolių metu ir gėdingiausiame sovietams Afganistano kare.

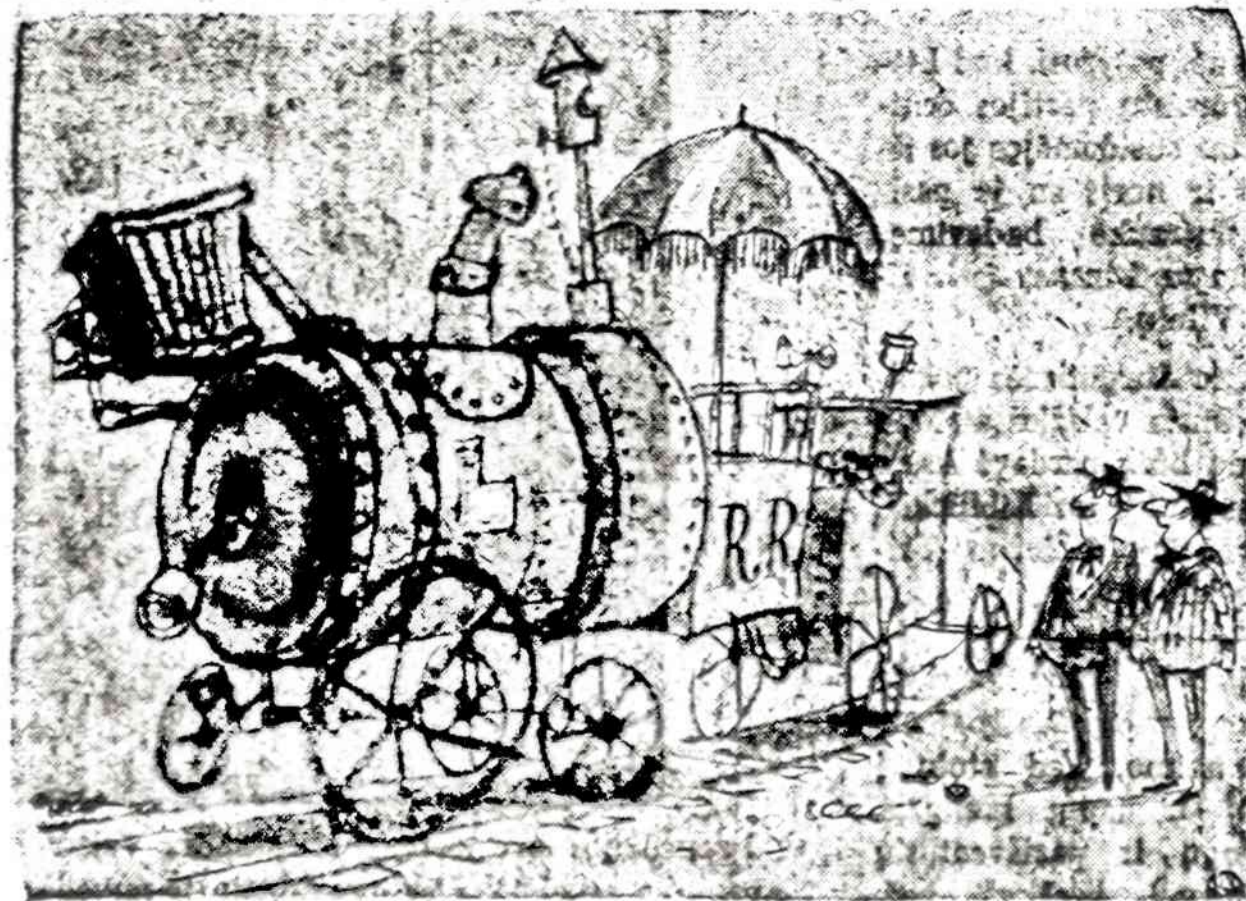
Man lemta, aš privalau kalbėti už 1944-1945 metais Sovietų mobilizuotus žuvusius ir gyvuosius Pabaltijo tautų Vokietijos frontų karius, už A. Kalinausko žuvusiųjų ir gyvųjų karių generaciją. Mes kovojome už naują iškilusius, 1941 m. rugpjūčio 14 d. paskelbtus ir 1942 m. sausio 1 d. Sovietų Sąjungos pasirašytus, dejas, šiandien daugelio primirštus, Atlanto Chartos principus, vardan bendros Alijantų pergalės prieš vokiškąjį nacizmą. Mes kovojome už sovietų paminto tautų suvereniteto pilnutinį atkūrimą, sutinkamai su tarptautine teise, Jungtinių Tautų Charta ir Jungtinių Tautų nuostatais. Mes atmetame visus Sovietų agresyvius karus ir konfliktus, tarptautinį terorizmą ir šantažą, kokiomis maskavimo formomis ir apgaule jie besidangstyti.

Tada pritarusios ir pasirašiusios Atlanto Chartą dvidešimt penkios valstybės, įskaitant ir Sovietų Sąjungą, paskelbė, kad „jos nesieks teritorinio ar kitokio padidėjimo ir nepritaris jokiai teritoriniam pakeitimui, jeigu jis yra nesuderintas su suinteresuotų tautų laisvai pareikšta valia. Kiekviena šalis turi teisės pasirinkti tokią valdymo formą, kokią ji laiko tinkamą. Suvereninės teisės ir laisvas valdymas tautų, kurios buvo jėga pajungtos, turi būti atstatytos... Būsimoji taika, turi patikrinti kiekvienai tautai saugų gyvenimą jos sienose, taip pat ir visų šalių žmonėms egzistensiją, be baimės ir trūkumų...“ (Pagal LEL, 1953, 1, 353).

Lietuvių politinių organizacijų uždavinys prikelti iš užmaršties Atlanto Chartos principus ir išvystyti veiklos programas praradusiose Antrajame Pasauliniame kare valstybinį suverenitetą ir vėl jį sėkmingai atkūrusiose valstybėse. Dabar pribrendo laikas iškelti Pabaltijo tautų karinį inaušį ir neteisėtai mobilizuotų pabaltiečių kareivių sudėtas didžiules aukas, dėl bendros Alijantų pergalės prieš hitlerinę Vokietiją. Pabaltijo tautų žymi generacijos dalis vardan Atlanto Chartos kovojo už laimingesnę tėvynę ir šiandien, praėjus beveik 40 metų nuo karo pabaigos, vis dar jos neturi.

Mūsų aukos kaltina Sovietų Sąjungą už įgytą naudą iš Antrojo Pasaulinio karo Pabaltijyje, kurios ji ne tik čia neatsisakė, bet ir išžudė, sudarė sąlygas žūti, ištrėmė arba išprovokavo palikti tėvynę beveik vieną trečdalį gyventojų, o jų vietą užpildė kolonistais. Gėdos juodos dėmės ir įtampos pasaulyje jį nepašalina, nesumažins nei trupučio, kol garbingai nedekolonizuos savo socialkolonijinės imperijos!

(Bus daugiau)

Anais laikais tokių susisiekimo veiksnių nebuvo, išskiriant tik tuos atvejus, kada arkliai bėgdavosi.

Kool-Aid... On A Stick
BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
2/3 cup sugar
1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick and pop out each. Freeze until firm. Makes about 20.

P. JANUSONIS
RUSAMS LIETUVĄ OKUPOJANT

(Atsiminimai)
1940 m. rusams bolševikams Lietuva okupuojant, buvau paleistas iš tarnybos. Atvažiavau kartu su žmona į Ukmergę ir apsigyvenau savuose namuose. Miestą radau smarkiai pažeiktą. Miesto gyventojai lietuviai buvo tylūs ir susirūpinę. Tuo tarpu, per valdžios įrengtą Dėveikių namuose garsiakalbį, dieną ir naktį, glūšančiai saukė, kad Lietuva yra išlaisvinta! Grojo triukšmingus maršus, reikiantis "katiušas" ir skelbė gražių ir laimingą naują gyvenimą. Bet, kaip mačiau, tuo gyvenimu džiaugėsi tik tam tikros mažumos, o tikrieji šeiminkai — lietuviai, buvo nusiminę ir susirūpinę.

Netoliausiai nuo mano namų, toje pat gatvėje, įsisteigė NKVD įstaiga. Jos tarnautojai, žinoma, norėjo nepertoliausiai turėti ir sau butus. O būtų buvo didelis trūkumas. Vieną dieną, iš NKVD įstaigos atėjo politrukas su kareivių, apžiūrėti mūsų buto. Aš pasislėpiau, o žmona įsileido juos aprodyti butą. Politrukas, jėgės ir svečių kambarį, įsižiūrėjo į ant sienos kabantį didelį paveikslą "Kristus Alyvų darželyje" ir dūręs pirštą į paveikslą, paklausė žmonos: "A eto kto takoi?" (O tas kas toks?). Mano žmona, Sibirė užaugusi, gerai kalbą rusiškai ir drąsiai jam atsakė: "Eto naš Bog" (Tai mūsų Dievas). Politrukas ir vėl klausia: "A vy jevo videli?" (Ar jūs jį matėte?). Tada žmona jam atkrito: "Ne, mačiau aš Dievo, kaip nenaučia ir Stalino, bet žinau, kad jie yra". Tuo ir baigėsi jų pokalbis. Politrukas, apžiūrėjęs butą, du kambarius sekvestrovo ir, priltvirtinęs prie durų rąstelius, išėjo.

Praslinkus keliom valandom, atėjo kambarių ieškoti lietuvius, aviacijos karininkas, bet jau sovietinėj uniformoj, su žvaigžde prie kepurės. Aprodėme jam sekvestruotus kambarius ir jis ruošėsi juos užimti. O mes būvome patenkinti, kad lietuvius juos užima. Tuo tarpu atsirado ir tas pats politrukas. Jis užpuolė žmoną, kam įsileido lietuvių karininką. Žmona jam atsakė: "Kas jūs čia žino. Jūs su žvaigžde ir jis su žvaigžde. Jūs prašėte kambarius parodyti ir jis prašė parodyti. Abiem parodžiau".

Politrukas tą karininką iškrausė, ir kambarius pasiliko savo žinioje.

Nors tada ir liūdnas "čėsas" buvo, bet teko girdėti ir kiek linksmesnių nuotykių. Ukmergėje, iš seno, kas savaitę būdavo didelis turgas. Į tuos turgus žmonės suvažiuodavo net ir iš tolimesnių apylinkių. Vienamė lokiamie turguje ir bolševikai, pafiro panaudoti savo propagandą. Jie turguje suruošė mitingą, norėdami pagarbinti "tėvą" Staliną ir jam padėkoti už išlaisvinimą, už atneštą saulę, bei pasidžiaugti būsimu gerbūviu.

Mitingas prasidėjo: kalbėjo žydelis, kalbėjo ruskelis. Bet štai, iš minios išlindo visiškas proletaras. Jis pasirodė su perplyšiomis ir sulopytomis kelnėmis, iskrypusiais batais ir tokiu pat suplyšusiu ir sulopytu švarku ir rusiškai paprašė balso kalbėti. Na, žinoma, tokiam proletarui mitingo vadovai tuoj leido kalbėti. Tas driskis, pasilipo ant vežimo, o žmonės vis sužiūrė, ką gi pasakys tas niekam nematytas žmogus. O jis, užlipęs ant vežimo, apsidairė ir sušuko: "Draugai, ar jūs visi gerai matote mane? Gerai pasižiūrėkite (čia jis pasisukinėjo ir parodė savo perplyšusį kelnių užpakalį), na, ar matote?" Žmonės juokdamiesi atsakė: "Matom, matom". Tada kalbėtojas dar pasisukiojęs pasakė: "Na, jei jūs visi mane gerai matote, tai žinokite, kad už metų ir jūs visi tokie pat būsite, kaip aš dabar". Tai pasakęs, nulipo nuo vežimo ir dingo minioje.

Kol milicija ir rengėsi susi-gaudė ką su juo daryti, jo ir pėdakai dingo. O žmonėms buvo linksmų kalbų ir gražaus juoko.

Begyvenant Ukmergėje ir už sienos turint NKVD apsaugą, sulaukiau ir 1941 metų. Kad nebūčiau įtartas veltėdžiū, nuvažiauju į Vilnių ir užsiregistravau studijoms. Mat, Kaune buvau išklauses Teisių Fakultetą, tik ne visus kvotimus buvau išlaikęs. Taigi, dabar man atrodė bus gera proga įsidarbinti.

Man išvažiauvus į Vilnių, į mano namus atėjo Ukmergės burmistras žydas su dviem nepažįstamais civiliniais palydovais, manęs ieškoti. Žmona pranešė, kad manęs nėra, nes buvau išvažiaujęs į Vilnių. Burmistras paklausė: "U, o ką jis ten daro?" Žmona atsakė, kad studijuoja. Manęs neradė, visi trys apleido kiemą. Spėliojame, kad buvo atėję manęs suimti. Bet, mano laimei, manęs nerado. Taip besisaugant, atėjo ir

birželio mėnuo. Tuč metu girdėjau daug gandų apie suėmimus ir būsimą "liaudies priešų" vežimą į Sibirą, bet gandai dar nepasitvirtindavo. Todėl niekas nenorėjo pirm laiko pasitraukti iš namų.

Tačiau vieną dieną, pavakaryje, užsukė į mūsų namų kiemą iš matymo pažįstamas ukmergiškis žmogai patylinis pranešė, kad atsinančią naktį au tikrai, žmonės bus gaudomi ir vežami į Sibirą. Jis patarė pasišalinti iš namų ir apie tai pranešti jo nurodytiems kitiems žmonėms. Aš išsiveikindamas, tas gerasis žmogus prašė, jei kas klausytų, ko jis čia buvo užėjęs, tai sakyti, kad buvo ieškojo. Tą žinią perdavus kitiems lietuviams, pasišalinome iš namų.

Ta naktis tikrai ir buvo šiloran išveikimo naktis. Buvo pakrintas ir mūsų butas, bet, žinoma, nieko nerasta.

Sekančią dieną, mudu su žmona ir mažu sūneliu jau pasitraukėme iš miesto ir prisiglaudėme pas vieną gerą žmogų, neoli Lidoškių bažnytkaimio. Bet ir čia, ypač vyrams, teko slapstytis.

Ir taip gyvenant netikrumoje ir baimėje, praslinko apie savaitę laiko.

Vieną šeštadienio rytą, šeiminkai žmonai pasakė, kad ji sinanči ir Liduokius užpirtki mišiu ir uždegti žvakių bažnyčioje, kad Dievas duotų kokį nors pasikeitimą. Ji paprašė mano žmonos, kiek išgalint, tam reikalui duoti pinigų. Žmona, kiek sugraibiusi, davė jai pinigų ir šeiminkai išeidama dar pasakė: "Pamatysi, nespės mano uždegtos žvakės ant altoriaus sudegti ir rusų nebeliks Lietuvoje". Žinoma, nors nenorėjo tikėti šeiminkės žodžiams, bet širdyje juto pasitenkinimą.

Išaušo sekmadienio rytas. Įjungus radijo aparatą, žmona girdi — Lietuvos Himną. Girdi, karas su Vokietija prasidėjo! Rusai bėga iš Lietuvos, Nelin-

V. SVABIENE JURATE IR KASTYTIS

LOS ANGELES, CALIF.

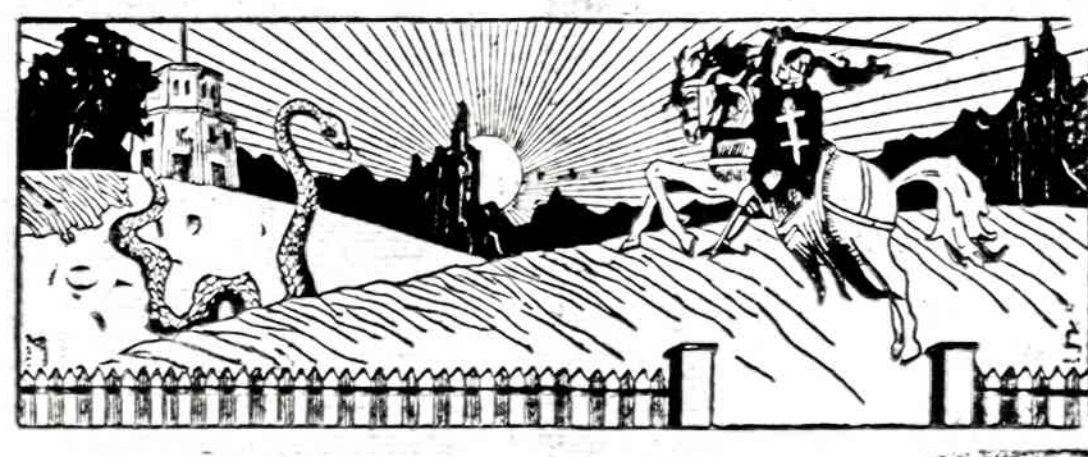
VI. Pažiūrai vadovaujant, si mokykla gražiai veikia, nesė gerų vaisių. Jo iniciatyva prie mokyklos buvo suruošti keli mokytojų kursai, kuriuos baigusieji šiandien sėkmingai dirba toje pačioje mokykloje. Dariniai dirbo su tėvais ir mokytojais. Jam esant vedėju, 1974 metais mokykla atšventė savo 25 metų sukaktį ir ta proga joje iniciatyva buvo išleistas stambus leidinys, turintis didelę istorinę vertę.

Todėl tėvai, kolegos mokytojai bei parapijos vadovybė VI. Pažiūrai, už jo įdėtą darbą ir širdį, vadovaujant šiai mokyklai, liks amžinai dėkingi. Labiausiai jam liks dėkingi tie būriai lietuviško jaunimo, kuris turėjo laimės tą mokyklą lankyti ir baigti, pažinti savo tėvų kraštą ir išmokyti savo tėvelių. Šiandien ne vienas VI. Pažiūros mokinys sėkmingai dirba lietuvišką darbą ir užima atsakingas vietas organizacijų valdybose.

Šiais visais laimėjimais VI. Pažiūra gali užlarnauti didžiulius.

Vladui Pažiūrai nuo ateinančių mokslo metų atsisakius iš Los Angeles Šv. Kazimiero Šeštadieninės mokyklos vedėjo pa-

Aleksas Ambrose,
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS
autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.
Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.
1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
**IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,**
parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.
Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

KOVA SU NUSIKALTELIAIS

Buv. Lietuvos kriminalinės policijos valdininko atsiminimai

STASYS TRINKA

Iš jo kalbos supratome, kad toji kaimo gražuolė buvo ne jo duklė, bet žmona. Tas mus labai nustebino, nes tarp jų buvo didelis amžiaus skirtumas. Atrodė, kad jam geriau tiklų būti jos tėvu, o ne vyru.

Yra sakoma, kad būdamas senas nevesk jaunos žmonos, nes ji už tavęs ištėkės ne iš meilės, bet dėl turto. Taip atsitiko ir su Jonaičiu. Vėliau sužinojau Jonaičio vedybų tragiską pabaigą, apie kurią noriu papasakoti.

Jonaitis su savo pirmąja žmona vaikų neturėjo ir jai mirus liko našlys. Vieną kartą nuėjęs su reikalais pas savo kaimyną susipažino su jo tarnaitė Jule. Kadangi ji buvo jauna ir graži mergina, pradėjo ją prikalbinėti, kad už jo ištėkėtų, sakydamas: "Čia tu esi tarnaitė, o kai ištėkėsi už manęs, tai būsi mano ūkio šeiminkė, o po savo mirties tau paliksiu ūkį".

Iš karto ji už jo ketėti nesutiko, nes buvo įsimylėjusi į vieną mažąmės sūnų, kuris tarnavo pas vieną ūkininką tarnu ir norėjo ją vesti. Kadangi jie jokio turto neturėjo, tai apie vedybą nebuvo ko ir galvoti, nes vedė nebūtų turėję kur gyventi ir iš ko pragyventi. Reikėtų eiti pas ūkininkus tarnauti jam už berną, o jai už tarnaitę. Taigi vestis nebuvo prasmės, nes negalėjau kartu gyventi. Julė, pasikalbėjusi su mylimu Jonu, nu-

reigė. D. Polikaitienė pakviesta būti šios mokyklos vedėja. Naujoji vedėja yra ilgametė šios mokyklos mokytoja, seniau dirbusi Šv. Kazimiero parapijos mokykloje ir dabar dirbanti mokytojos darbu. Los Angeles miesto viešųjų mokyklų sistemoje.

Dalilė Polikaitienė turį ilgą ir sėkmingą mokytojos darbo praktiką ir galės daug padėti mūsų šeštadieninės mokyklos gerovei bei pažangai. Jai linkime geriausios sėkmės.

Įvertinam jo gražų darbą
Vladas Pažiūra, išbuvęs Los Angeles Šv. Kazimiero Šeštadieninės mokyklos vedėju 12 metų, nuo ateinančių mokslo metų nuo šių pareigų dėl nesveikatos atsisakė.

tarė ištėkėti už Jonaičių ir sugavojo planą, kaip iš jo, nelaukiant jo mirties, pasisavinti jo ūkį.

Ištėkėjusi už Jonaičio, praslinkus kuriam laikui, ji pradėjo jam sakyti: "Tu esi senas ir mes vaikų negalim turėti. Kadangi po tavo mirties nepaliksiu jėdinių, tai tau mirus, tavo gimnazičiai išvargs mane iš tavo ūkio ir aš neturėsiu iš ko pragyventi". Tai pasakiusi, paprašė, kad jis jai išduotų 3,000 litų vekselius, kad po jo mirties jo gimnazičiai, jei norės perimti ūkį, turės tą sumą išmokėti.

Gavusi vekselius, praslinkus kuriam laikui, virdama pietus pradėjo savo sakyti: "Tu, turbūt, manai, kad aš laukiu tavo mirties, kad galėčiau gauti 3,000 litų, kurių sumai tu man išdavėi vekselius. Tai yra neteisybė. Jei nebūčiau tavę mylėjusi, tai pasakiusi, rankoje laikydama kokius tai popierius, savo vyrui pasakė: "Žiūrėk, tavo vekselius sudeginu, nes jie man yra nereikalingi". Popierius įmetė į ugnį ir sudegino. Tačiau iš tiesų ji sudegino ne vekselius, o šiaip jau kitus popierius.

Praslinkus dar kuriam laikui, ji vėrkdamą pradėjo savo vyrui sakyti, kad padariusi didelę klaidą sudeginama vekselius, nes jei jis mirs, tai ji iš jo ūkio nieko negaus ir turės vėl eiti tarnauti už tarnaitę. Paprašė, kad jis jai išduotų tokiai pačiai sumai kitus vekselius. Sutiko. Gavusi vekselius ji juos užprotestavo ir pavedė teismo antstoliui, kad iš jos vyru išieškotų 6,000 litų. Kadangi Jonaitis tiek pinigų neturėjo, tai jo ūkis po varžytinių atiteko jai. Pasidariusi ūkio savininke, ji savo seną vyrą išvarė iš ūkio lauk ir jo vieton pasikvietė savo mylimą Joną, kad padėtų jai ūkininkauti.

Čia ir išsipildė senų žmonių patarimas, kad būdamas senas nevesk jaunos žmonos, nes ji už tavęs ištėkės ne iš meilės, bet dėl turto. Jonaitis, vedęs jauną žmoną, prarado ne tik žmogą, bet ir ūkį.

Rusas paliko tokį raštelį
"Per dešimt metų taupiau rublius naujam Zaporožkui nusipirkti ir miriau iš bado".

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

- **LITERATŪRA**, Hetuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstą, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Grinlaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.
- **DAIŲ SVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.
- **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkos aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.
- **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamaliūskės įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrėčių duomenimis. Aprašymai įdomūs tiek lietuviui, leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.
- **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.
- **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.
- **KATRINOS NOVELS**, M. Zocėnko kūryba, J. Valančiaus vertimas. 206 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti kitiems pavarintiems išlaidoms.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE
8759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RECEPTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakara.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakara.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistaininkas
Tel. 476-2206

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 427-6186

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1960	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$18.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$20.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	vienam mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	Kanadoje:	
Nusaukimo pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$42.00
	pusel metų	\$24.00
	tris mėnesiams	\$12.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
Chicagoje ir priemiestuose:	Užsieniuose:	
metams	metams	\$48.00
pusel metų	pusel metų	\$24.00
tris mėnesiams		
vienam mėnesiui		
Čiuriose JAV vietose:		
metams		

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Babelio bokštas

Babiloniečiai buvo įsikūrę tuose žemės plotuose, kurių pakraščius plauna Tigro ir Eufrato upių vanduo. Ten žemė buvo ir šiandien dar tebėra labai derlinga. Babilonija buvo ten, kur šiandien yra Iranas.

Babiloniečiai nebuvo Babilonijos gyventojai. Ten gyveno kitos tautos. Tas tautas pavergė babiloniečiai ir įsikūrė pačioje turtingiausioje žemėje. Babiloniečiai nutuko, tapo sėsliais gyventojais ir iš Babilonijos niekur nejudėdavo. Kas bandydavo kėsintis į derlingos žemės sklypą, tai būdavo smarkiai nubaustas, o po to, jau užpuolikai nesikišdavo ir babiloniečių valdomas žemes.

Babiloniečiai, matyt, buvo kalnų gyventojai, o Babilonijoje kalnų nebuvo. Jie buvo įsitikinę, kad žmogaus dvasia gali laisvai svajoti, galvoti ir kurti tikrai aukštybėse. Prie žemės ir pačioje žemėje galėjo gyvuoti tikrai kurmiai, bet aukštesnės dvasios žmonėms reikėjo pakilti aukščiau. Reikia pripažinti, kad tikrai aukštesnės pakopos žmonės galėjo tokiomis mintimis gyventi.

Bet kaip žemumoje gali aukščiau pakilti? Tais laikais, 2000 metų prieš Kristų, babiloniečių tarpe negalėjo būti kalbų apie lakūnus, balionistus ar net paprastus lėktuvus. Jų tada nebūvo ir niekas apie tai net negalvojo. Tada babiloniečiai nutarė statyti aukštus bokštus, daugiausiai dešimties aukštų, kad svajotojai galėtų pakilti pačion pilies viršūnėn ir ten pasvajoti.

Matyt, kad ne visuomet tie svajotojai naudingai nusvajodavo. Pakilo jie 90 metrų aukštumon, bet, matyt, nepakankamai. Bokšto pamatai būdavo 142 kvadratiniai metrų.

Pristatė jie tų bokštų daugybę. Jie galėdavo pakilti žymiai aukščiau už anksčiau ten gyvenusius turtuolius, bet iškilusi dvasia nepajėgė ką nors naujo sukurti. Tada vienam aukštos dvasios babiloniečiui atėjo mintis sumaišyti bent vieno bokšto kalbą. Jeigu jau dvasia nepakelia minčių aukščiau, tai tokios dvasios turtingiems babiloniečiams nereikėjo.

Praėjus 5000 metų, vėl atsirado babiloniečių. Vakary idėjas permetė į Rytus ir pradėjo statyti bokštus; kad galėtų kurti ir geresnę santvarką įvesti. Tvirtino, kad

visiems bus daugiau laisvės, duonos, riebių ir apavo. O mokslas bujos, kaip durnaropių lapai. Pilių pristatė, karjai aukštai iškilo, bet mokslo žinias reikėjo vogti iš Vakarų. Kai per 60 metų nepajėgė gyvenimo sąlygų pagerinti, tai griebėsi Babelio bokšto strategijos sumaišyti kalbas, kad antras bokšto aukštas nesuskabėtų su trečiuoju, o trečiasis ne žodžio nesuprastų, ką ketvirtasis sako ir planuoja daryti. Svajotojai iš pagrindų pakeitė pagrindines žodžių ir idėjų sąvokas.

Vienas lietuvis, šiomis dienomis grįžęs iš Vilmiaus, parvežė šių dienų babiloniečių leidžiamą Tiesą. Šių metų gegužės 22 dienos to dienraščio numeryje šitai rasoma:

“ANGLIJA IŠBROVĖ Į SALAS

Šiandien intensyviai apsaudžius Argentinos pajūcį iš artilerijos ir subombardavus jas iš oro, Folklando (Malvinų) salose buvo išlaipinti Anglijos desantininkų būriai. Išlaipinimo vietose prasidėjo kautynės.

Anglija, kaip manoma, pradėjo plataus masto karinę operaciją, siekdamą užimti salas.

Baltuose rūmuose išbrovimo išvakarėse įvyko specialios “Krizės grupės” pasitarimas, kuriame pirmininkavo viceprezidentas Bušas. Pasitarime dalyvavo: valstybės sekretorius Heigas, gynybos ministras Vainbergeris, CZV direktorius Keisis, prezidento padėjėjas nacionalinio saugumo reikalams Klarkas, JAV nuolatinė atstovė prie SNO Kirkpatrick ir štabų viršininkų komiteto pirmininkas generolas Džounsas. Baltųjų rūmų atstovas atsisakė komentuoti šio pasitarimo rezultatus ir tik patvirtino, kad JAV neketina tiesiogiai dalyvauti kariniame konflikte, jos tik teiks Anglijai karinę pagalbą, kurios konkrečiau turinio jis neatskleidė.

Operacijai Anglija naudoja 22 tūkstančius karių, 28 karo laivus, 50 pagalbinųjų laivų. Į pagrindinę išbrovimo grupę įeina 2 lėktuvnėsiai, 7 eskadriniai mininkiniai, 7 desanto laivai ir 3 šimame rajone esantys atominiai povandeniniai laivai, taip pat 37 naikintuvai, bombonešiai “Harier”, 35 įvairios paskirties sraigtasparniai.

Likūs kelioms valandoms iki operacijos pradžios, įvyko Tečer “karinio kabineto” posėdis, kuriame, kaip pažymi Roiterio agentūra, buvo nutarta smarkiai suaktyvinti kovos veiksmus, kad Anglija vėl galėtų kontroliuoti salas. Kaip praneša agentūra AP Britanijos karo laivyno pajėgų operatyvinio junginio Pietų Atlante vadui kontraadmiralui Vudvordui buvo įsakyta užimti salas plačiai taikant desantų išlaipinimo taktiką.

Argentinos vyriausioji karinė vadovybė patvirtino, kad Anglijos kariuomenė šiandien anksti rytą mėgino išlaipinti Folklando (Malvinų) salose. Argentinos kariuomenės dalys atremia užpuolimą, sakoma karinės vadovybės pareiškime. Argentinos kariniuose sluoksniuose nurodoma, kad vyksta kautynės. Argentinos lėktuvai atakuoja Anglijos desantininkus. Numušti trys Anglijos sraigtasparniai. Apgadintos penkios Anglijos fregatos.

Pranešimais iš Londono, daug Anglijos kariuomenės desanto grupių buvo vienu metu išlaipinta įvairiose salų vietose. Argentinos kariniai objektai, taip pat benzino ir šaudmenų sandėliai bombarduojami iš oro ir apšaudomi iš Anglijos laivų.

Roiterio agentūros pranešimu, JAV prezidentas

Antanas Rūkštelė

Gubos

PRISIMINĖ VYTAUTĄ BACEVICIŲ

Retas išeiwoje gyvenantis rašytojas ar muzikas yra minimas okupuotos Lietuvos spaudoje. Tik tie, kurie gyvendami užsienyje nepapildo “nuodėmių” gali tikėtis, po mirties “atsikelti iš numirusių” savo tėvų žemėje.

Tarp “laimingųjų” atsirado 1970 metais New York'e miręs kompozitorius ir žymus pianistas Vytautas Bacevičius. Paskutinę šiuo metu balandžio dieną

Vilniuje, Kompozitorių namuose, buvo suruostas jo kūrinių koncertas.

Prieš karą Vytautas Bacevičius buvo gerai žinomas muzikas netik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Jis koncertavo įvairiose kraštuose, atstovaudavo Lietuvai tarptautiniuose koncertuose, organizacijose ir renginiuose. Kaune jis dėstė Valstybės konservatorijoje, parašė daug kūrinių fortepijonui ir vienam baletui muziką. Bet po karo, išvykęs į užsienį, Lietu-

vo e buvo užmirštas. Pagaliau, kaip sako Vytautas Landsbergis (TIESA, V. II), “Vilniaus muzikinė visuomenė išgirdo vertingus ir brūdžius jo kūrinius”. Geriau, vėliau, negu niekad!

REČIAU ISEINA DIENRAŠTIS

Matomai dėl popieriaus trūkumo, pastaruoju laikų rečiau išėina “Tiesa”, Lietuvos komunistų partijos organas. Nors skelbiama, kad laikraštis “išėina kasdien, išskyrus pirmadienį”, dažnai jamė pasirodo žinutė ketvirtadienio numeryje, kad sekantis numeris išėis tik šeštadienį.

(Iš Europos Lietuvių)

DANUTA VALENSA APLANKYS SAVO VYRĄ

VARSUVA, Lenkija. — Danuta Valensa, Lenkijos Solidarumo unijai pirminko Lesek Valensos žmona, su dukterimi Magda atvyko į Varsuvą, kad galėtų sužinoti, kur josios vyras laikomas. Ji nori vyra aplankyti. Oficialiai buvo skelbiama, kad josios vyras yra tikrai namų arešte, o dabar aiškėja, kad jis yra labai griežtoje karių kontroleje, kurioje juo nepasitiki, nes Valensa labai nemėgsta generolo V. Jaruzelskio, glaudžiai bendradarbiaujančio su Sovietų kariuomenės vadais.

Tiek težioma, kad Valensa yra išvežtas į Rusijos pasienį, stropiai saugojamas, kad neištruktų ir nepriešdėtų prie griežtos opozicijos. Veiklėji Solidarumo unijos nariai nori baigti karo stovį ir grįžti prie demokratinų laisvių.

ANTANAS VENČLOVA APIE BR. RAILĄ

(Tėsinys)

Šiaip ar taip, tai buvo vaikas, be galo vertingas gyvenimiškus patogumus ir malonumus. Būdamas darbštus, “rečio fronto” laikais iš vokiečių kalbos išvertė stambiają Remarko knygą “Kelias atgal” ir šiaip gana daug rašė. Bet turėjo tą savybę, jog iš anksto numatydavo pelnus ir stengdavosi kuo patogiausiai susitvarkyti savo reikalus.

Uždarius “Trečia frontą”, Raila dar dėmėjosi socializmu, Tarybų Sąjungos gyvenimu, dar skaitė vokiečių komunistų leidinius. Vis mėgo pafantazuoti apie tolimesnį literatūrinį darbą, naujų žurnalų leidimą ir naujas knygas. Būt jį karšties pastebimai vėso. Jau tada, kai spausdinom “Trečia frontą”, Raila mėgdavo kalbėti:

— Idomu, kuris mūsų pirmas persimes pas fašistus? Manau, kad tai bus Venčlova... Matai, jis suvalkiėtis, o suvalkiečiai...

Ir jis imdavo įrodinėti, kodėl suvalkiečiai artimiausi fašizmui.

Sis vaikas vis labiau tolo nuo mūsų ir pats artejo prie to lagerio, kurio mes visa siela nekenčiam ir laikėm jį didžiausia Lietuvos nelaimė.

MIRONIO SOKOLADAS IR KAPITALIZMO TRAUKA

Raila išėinaše žaizgalny, mediniuose namuo-

se, kuriuos poetas Maironis buvo pastatydinęs savo draugei Onai Balčiūnienei. Gyveno Raila netgi tos moters bute. Syki užėjęs priešpiečiais, radau jį drybsant lovoje po každokia naktinio pasilinksminimo ar išgerimo. Užsidėgęs cigaretę, jis juokdamasis pasakojė:

— Kai kada čia užėina pats Maironis. Štai ir praėit savaitė — skambina kažkas prie durų. Atidarau — didysis mūsų poetas stovi ir klausia, ar ponis namie. Ponia nebūvo, ir jis prašė jai perduoti gražiai suvymotą paketą. Priėmiau, išnešiau į vidų ir, manau sau, pažiūresiu, kas ten tokio. Atvynioju gražiai, žiūriu — pirmos rūšies saldainiai, šokoladas, riešutai. Net apsilaižiau. Ne kasdien tokių skunamynų pasitaiko ragauti. Ir žinai ką? Pusiau. Tai yra, pusė sau, o pusė vėl gražiai suvyniojau, nunešiau į saloną ir padėjau ant staliuko. Negi Maironis sutikęs klaus jį, kiek ten buvo plytelių šokolado ir saldainių...

Man ta istorija visai nepatiko, o Raila tik nusijuokė:

— Nieko, nenubiednės didžiausias Lietuvos poetas... O man, studentui, geras gomurio pašmaginimas...

Pradėjome kalbėtis apie nesemai gautą “Priekalo” numerį, kuriame toliau buvo puolamas “Trečia frontas” ir trečiafrontininkai. Raila nusiziovavo ir tarė:

— Žinai ką, broliuk, aš tau pasakysiu atvirai. Nusibodo man visa tai. Aš priejau išvadą, kad kapitalizmas dar tvirtas, kad prie jo dar galima

pagyventi. Imsiu ir parsiđuosiu fasistams. Taip sakant, pasuksiu kapitalistiniu keliu.

— Turbūt juokauj? — tariau, nustebintas ir cinizmo.

— Ne, kodėl, aš nejuokauju, — ramiai atsakė Raila. — Aš visai rimtai.

— Tu nori su fasistais, kurie...? — O kodėl ne? — atsakė Raila. — Jų rankose valdžia. Su jais, broliuk, neprazūsi...

— Jei taip galvoji, tai nėra ko mums daugiau kalbėti, — pasakiau ir, tiesiog pritrenktas, išėjau iš kambario.

KEIKE SMETONĄ IR VOLDEMARĄ; VĖLIAU, GAL SAUGUME DIRBO?

Vaikščiojau gatvėmis ir negalėjau nusiraminti. Raila, kuris kartais atrodydavo kairesnis už mus visus! Jis nesivaržydamas, jei tik nebūdavo pašalinis, keikdavo Smetoną ir Voldemarą, tyčiodavosi iš tautininkų, neolituanų, klerikalų, mėgdavo fibosofuoti apie socializmą, — ir kad jis dabar nuo visko nusigręžtu, atvirai ir ciniskai nuėntu tarnauti priešams! Tai man netilpo galvoje. Tiesa, “Priekalas” visiems mums gerokai apkarėtinio gyvenimą, bet argi socializmas — tai vienas “Priekalas”? Argi nėra naujos valstybės — Tarybų Sąjungos, kur auga, kyla, tvirtėja santvarka, teisingesnė už mūsų? Kaj savo abejojimius ir pokalbį su Raila perdaviau draugams, jie per daug nesistebėjo, kai kurie netgi sakėsi to seniai laukę, o Blazas, išgirdęs apie naujas Railos nuotaikas, nusikvatojo:

— Žinote ką? — Jis manęs klausė, ar jam nenuėjus dirbti ir žvalgybą. Aš atsakiau, kad jeigu jis jau taip pagalvojo, tai, be abejoj, ir nuėis...

Po kiek laiko “Lietuvos žiniose” pasirodė pranešimas, kad buvęs trečiafrontininkas Bronys Raila jau dirbas saugume ar, kaip jį vadindavo publika, žvalgyboje. Laukėme, kad Raila arba saugumas paneigs per spaudą šį pranešimą (taip būdavo daroma). Deja, jokio paneigimo nesulaukėme.

VENČLOVA NUTRAUKIA DRAUGYSTĘ

Tada buvusiam draugui parašiau trumpą nedviprasmišką laišką: dėl jam žinomų priežasčių nutraukiau su juo draugystę ir pažintį, ir, sutikęs gatvėje, daugiau nebesisveikinsiu. Praėjus kelioms dienoms, mano laiškas grįžo atgal. Buvo pridetas ir Railos atsakymas. Raila neaiškino ir nesistengė įrodyti, kad nepasidūrė žvalgybininku. Jis tikrai puolė mane, kaip aš drįstas laikytis senųjų įsitikinimų ir panašiai rašyti jam, — aš juk valgas “lietuvišką duonele”. Tokie Railos išvedžiojimai man pasirodė dvokia “Lietuvos aid” oriekaistais lietuviškajai inteligentijai, kuri nenori palaikyti fašistines politikos, ir aš atsakiau, jog nemanau, kad tik jo profesijos vyrukai turi teisę valgyti “lietuvišką duonele”. Laišką vėl pasirašiau atgal. Po kelių dienų jis grįžo. Neaiškė, o liau su siuo žmogumi diskutuoti, neapleisęs laišką (ten turbūt buvo naujas atsakymas) suaiškinau.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinique
Medicine Director
1938 S. Main St., Westchester, N.Y.
VALANDOS: 9-9 darbo dienomis ir kas antra šeštadienį 9-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL: 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 373-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 69th STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet, ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2890, Residencinioje telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir klapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4209

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Priman Master Charge ir VISA kortelėmis.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM transliuojamos iš mūsų studijos Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, IL 60629

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 banga AM, veikia sekmadieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryto, perduodama vėliausiu pasiliniu būdu santrauka. Be to, komentatoriai, muzika, dainos, ir Magdūtės Pasaka. Šia programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 592, E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-6489. Ten pat galime "Naujienos", didelis pasirinkimas lietuviškų knygų ir lietuviškų dovanų.

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

Bridgeporto Lietuvių Namų Savininkų susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 5 d., 1 val. popiet, 3808 So. Union Ave. Visi nariai malonėkite dalyvauti ir užsimokėti duokles, nes per vasarą nebus susirinkimų. Po susirinkimo — valšės.

Pavergtoji Lietuvoj

EISMO NELAIMES
Per balandžio mėn. Lietuvoje žuvo 43 ir buvo sužeista 245 žmonės. Padaugėjo nelaimių dėl motociklininkų kaltės, daugelio nelaimių kaltininkai — neblaivūs.

Vienas nelaimingas atsitikimas įvyko keleje Panevėžys — Pakruojis. Motociklas, vairuojamas moksleivio R. Valantino, išvažiavo į kairę kelio pusę ir susidūrė su lengvu automobiliu. Žuvo motociklo vairuotojas, keleivis ir automobilio keleivė.

SENTIMENTAI ANGLŲ LITERATŪRAI

Kelmės gyventojas Regino Biržinytė parašė "Literatūros ir meno" tribūnai apie norą turėti knygų. Laišką ji tarp kitko sako: "Šiandien vis dažniau imam kalbėti apie knygų klausimą, svarstydami, kas tai — nesveika aistra ar vidinė būtinybė? Iš tikrųjų, kaip nubrėžti tą liniją tarp gyvų žmonių, kuri juos griežtai perskirtų į tas dvi stovyklas? Vos ne visus metus pernai kunkuliavo aistros dėl pasirodysiančios "Forsaitų sagos". Aš irgi buvau iš tų, kurie jos laukė. Ir katroje dabar linijos pusėje man stoti? Skaityčiau tą knygą, ir ji man patinka. Gal todėl, kad nuo seno jaučiu sentimentų anglų literatūrai. Atsinešiau juos iš mokyklos suolo, kur anglų kalbą dėstė šį dalyką išimylėjusi mokytoja B. Kavaliauskienė. Anglija man pasidarė gerai

pažįstama šalis, tarsi pačiai būtų tekę pagyventi tarp tų santūrių džentelmenų, humoru be dangstančių įgimtą jausmingumą, rimtu, kiek keistokų senyvy darymų, kambarių prieblandojuoselejančių aristokratiškos blizgesio iluzijas. Ir Dž. Galsvortis — tikras anglas. Pasakoja jis, kaip ir dera anglui, su vos jūntama ironija, o kartu — su aiškia simpatija tam kitam, pinigais neišmanuojamam pasauliui. Žinoma, tai ne pati žaviausia knyga, kurią esu kada nors skaičiusi, tačiau miela; ją iš tikrųjų labai norisi turėti savo bibliotekėleje, net jeigu kas ir apšauktų knygų kaupėją.

UŽ PREKIAVIMĄ NUBAUSTA

Janina Peilakauskaitė, prekybos ekonomistė su aukštuoju išsilavinimu, atsidūrė Anykščių rajono teisme, kur buvo kaltinama "stambaus masto versline spekuliacija".

Ji dirbo Vilniuje respublikinio statybos ir remonto tresto vyriausiojo revizore, važinėjo po įvairius miestus, supirkinėjo baldus, kilimines lovatieses, avalinę, parfumerijos bei kitokius gaminius, dažnai gaudama juos iš jūreivių, ir juos pardavinėjo brangesne kaina.

Bemaž visi J. Peilakauskaitės klientai į ją žiūrėjo kaip į geradarę. Jos viršininkas, tresto valdytojas V. Jeršovas parašė jai charakteristiką, kurioje buvo pasakyta, kad ji "užsirekomendavo kaip darbšti ir pareiginga darbuotoja, pavestą darbą sten gėsi atlikti laiku, nuobaudų neturėjo".

Neatsisveigiant į visus nuopelnus, Janina Peilakauskaitė nuėmė šešeriems metams laisvės atėmimo su turto konfiskavimu.

ŽUVYS ŠAUKIASI PAGALBOS

Per praėjusius metus respublikos meškeriotojai sugavo beveik 500 tonų žuvų. Galima spėti, kad iš tikrųjų buvo sugauta daugiau, nes dar ne visi žvejai vienodai kruopščiai tvarko savo žvejybos dienoraščius. Daugiausia sugauta ešerių — 130 tūkstančių kilogramų, toliau seka kuojos — 122 tūkstančiai, lydekos — 108 tūkstančiai, karšiai — 73, raudės (žiežulės) — 22, karosai — 21, karpiai — 20 tūkstančių kilogramų. Daugiau kaip po 7 tūkstančius kilogramų sugauta lynų ir starkių, beveik 5 tūkstančiai kilogramų šapalų.

TITIANAS, Renesanso tapytojas "FLORA"

4 tūkstančiai kilogramų žiobrių. Vidutiniškai vienam respublikos meškeriotojui praėjusiais metais teko 8,4 kilogramo žuvų.

Laiškai "Valstiečių laikraščio" redakcijai

KADA APIPREKINS?

Ignalinos rajono Linkmenų apylinkės gyventojas B. Lisauskas rašo: — Jau senokai mūsų apylinkės gyventojai Linkmenų parduotuvėje negauna nusipirkti kombinuotųjų pašarų už parduotą pieną ir kiaules. Teiravomės pardavėjų, bet šios negalėjo atsakyti, kada atgabus pašarus.

Kai laiku neapiprekinama pašarais, užstėja gyvulių penėjimas, sunku įvykdyti su ūkiu sudarytas sutartis.

BULVĖS CEPELINAMS

Garsus Mažeikių rajone J. Garlio kolūkis. Visų pirma bulvėmis. Ir šiemet net penkiasdešimt hektarų duonos pakaitalo užsimojo pasodinti ir užauginti kolūkiečiai. Duotą žodį tesi. Trisdešimt aštuoni hektarai jau pasodinti. Gerai, kad pasodinta. Pasveikinti galėčiau. Jeigu ne mažas smulkmenėlė.

Agronomijos mokslai tvirtina, kad prieš sodinant bulves reikia beieuoti, nuo ligų ir visokių ten pusių apsaugoti.

Bet kolūkių vyriausiasis agronomas J. Rekašius mano kitaip.

— Niekaip, — sako jis, — beiecuotų bulvių derlius geras, bet bulvės cepelinams netinka. Matas Dalba (Iš Europos Lietuvis)

KA JIE PATYRĖ APIE OKUP. LIETUVĄ?

Londono spaudoj tilpo toks pasakojimas. Du anglai sovietieniu lėktuvu iš Londono skrido į Kremlių, Maskvon.

Palydovė mokėjo angliškai. Atskridus virš Vilniaus, vienas anglas paklausė:

— Koks čia kraštas?

Palydovė atsakė: — Tai "tarybų Lietuva", kuri daug suteikia Sovietų Sąjungai, o mažai gauna iš jos, nepaisant į tai, žmonės Lietuvoje geriau gyvena, negu pacioje Sovietų Sąjungoje.

Pirmoji taupymo ir skolinimo bendrovė šioje šalyje buvo steigta 1831 m. Frankfort, Pa.

MEDICAL FACTS

NATIONAL OSTEOPATHIC MEDICINE WEEK TO BE OBSERVED JUNE 1-7, 1980 BECAUSE...

DOCTORS OF OSTEOPATHY, D.O.'S, ARE THE FASTEST GROWING HEALTH CARE PROFESSION. A KELLOGG FOUNDATION STUDY PROJECTS A 71% GROWTH FOR THE OSTEOPATHIC PROFESSION DURING THE 1980'S.

MANIPULATIVE THERAPY PROVIDES PATIENTS WITH AN ADDED DIMENSION OF TREATMENT.

D.O.'S PRACTICE HOLISTIC MEDICINE, TREATING THE WHOLE PATIENT AND NOT JUST THE DISEASE OR INJURY.

90 PERCENT OF ALL D.O.'S ENGAGE IN PRIMARY CARE MEDICAL PRACTICES WITH OVER 50 PERCENT LOCATED IN SMALL TOWNS AND RURAL AREAS.

Fresh Cherries Nest In Summer Dessert

Northwest fresh sweet cherries are popular for fresh eating right off the stem, but they are also great for creating luscious treats like these Cherry Dessert Nests. Sponge cake cups frosted with cream cheese and coconut are the nests for a spirited cherry sauce. This same cherry sauce can be used another time to spoon over delicate crepes, or layer with ice cream in parfait glasses. Northwest sweet cherries are on the market from mid-June to early August. To make the most of this short season, use fresh sweet cherries whenever the menu calls for fruit. And freeze a supply while they're at their peak for use throughout the year.

- Cherry Dessert Nests
  - 2 cups Northwest fresh sweet cherries
  - 3/4 cup water
  - 1/2 cup sugar
  - 2 tablespoons cornstarch
  - 2 tablespoons water
  - 2 tablespoons brandy, or 1/2 teaspoon brandy flavoring
  - 1 package (8 oz.) cream cheese, softened
  - 2 tablespoons sugar
  - 2 teaspoons lemon juice
  - 1/2 teaspoon grated lemon peel
  - 1 package sponge cake dessert cups (6 cups)
  - 1/2 cup flaked coconut, toasted
- Put cherries. Combine cherries, 3/4 cup water and 1/2 cup sugar. Cook 5 minutes. Blend cornstarch and 2 tablespoons water. Add to cherries. Cook, stirring constantly, until thickened and smooth. Add brandy. Cool. Combine cream cheese, 2 tablespoons sugar, lemon juice and peel. Mix until smooth. Frost outside of dessert cups with cream cheese mixture. Roll in toasted coconut. Spoon cherry sauce into centers. Makes 6 servings.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2633 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

N A E I A I:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1214
1102a SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS

4894 So. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1914

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1002

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: Lafayette 2-3878

PASAULINIO MASTO NUODEMĖ

Rašo K. Valteris
Trumpa britų girtavimo
apžvalga

Oliver Cromwell (1599-1658 m.), nors ir buvo vadinamas puritonu (tai asmuo, kuris dedasi esąs reiklus religijos ir moralės požiūriu), bet girtuogliavimo, matyt, nelakė nuodėme. Jis pats, jo kariškai ir svita gerokai girtuokliavo: jų lebamams finansuoti parlamentas reguliariai skirdavo didokas pinigų sumas. Cromwellio valdymo metu (1653-58 m.) prancūzų vynas buvo brangus ir jo suvartojimas krito. Užtat paugo kpanų vyno (sack) importas.

Charles II (1630-1685 m.) karaliaujant įvyko vyno prekybos depresija. Mat tuo metu vyko kivičiai su Francūzija, kurią valdė garsusis Liudvikas XIV. Anglai, norėdami ekonomikai "skriauti" prancūzus, kurį laiką nepirko prancūziškų prekių. Tuo metu žymiai pašoko portugalų vyno importas. 1667 metais pasirašius su Prancūzija taikos sutartį — prancūziškas vynas vėl paplūpo Anglijos rinkoj. Mūto mokėstis už vyno nuolatos didėjo. Taip 1668 metais už tun'ą (252 gallonų statinė) mokėta 12 svarų mūto, o 1697 m. jau net 47 svarai! Nežiūrint aukštų mūtių ir kylančių vyno kainų, vyno suvartojimas didėjo. Septynioliktame šimtmečio brangus aukštos kokybės vynas buvo "madoj". Pigus vynas buvus retenybė. Vyno pirkimas už grynus pinigus buvo laikoma blogo elgesio pažymiu ir net įžeidimu! Vyno pirklys turėjo būti vyno žinovas ir gana pasiturintis džentelmenas, galintis teikti savo pirkėjams aukštos kokybės vyną ilgalaikiu kreditu. Na, bet užtat buvo "niepadoru" derėtis dėl vyno kainos!

— Claude Luth, iš San Pierre, Ind., lankėsi Naujienose, pratęsė prenumeratą vieneriems mėnesiams ir pridėjo \$10 Naujienoms paremti.

krautuvėse ir galima buvo pirkti bonkėmis ir nešis namo — taip kaip yra šiais laikais. Girtavimas emė palaipsniui augti. Vien prancūziško vyno išgerta: 1860 metais — 1.125.599 gallonų (gallonas = 4 1/2 litro). 1892 m. — 2.227.662 gallonų. 1893 m. — 4.502.162 gallonų.

Nuo 1870 iki 1883 metų kasmet buvo išgeriama apie 16 milijonų gallonų. Skaičius norinčių pasipelnyti vyno prekyvime taip pat augo. Prasidėjo konkurencija — varžytinės dėl vyno kainų ir vynas atpigė. Žemos kainos atsiliepė vyno kokybei. Pastas vynas atgrasė daugelį gėrėjų ir vyno suvartojimas krito: tarp 1884 ir 1889 metų kasmet išgerta apie 14 milijonų gallonų o tarp 1903 ir 1910 m. tik apie 11 milijonų gallonų.

Vėlesniu laikų vyno suvartojimo duomenų tuo tarpu neturiu.

(Iš Europos Lietuvis)

TRUMPAI

— Stasys ir Irena Pranskevičiai, iš Cicero, Ill., pratęsė prenumeratą ir pridėjo \$20 Naujienoms paremti. Širdingai dėkojame už nuolatinę paramą.

— Vytautas Ripskis, iš Evergreen Park, ir Alfonsas Gelazius, iš Marquette Park, lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, gerus linkėjimus ir \$20 Naujienoms paremti.

— J. Baltramaitis, iš Brighton Parko, Chicagoje, pranešė, kad išvažiuoja į Union Pier, Mich., praleisti vasarą. Dėkui už \$5 Naujienų paramai.

— Claude Luth, iš San Pierre, Ind., lankėsi Naujienose, pratęsė prenumeratą vieneriems mėnesiams ir pridėjo \$10 Naujienoms paremti.

— Sekantieji skaitytojai pratęsė prenumeratą ir pridėjo Naujienų paramai po \$10: Anita Kniukst, iš Oxford, Gebrgia, Justinas Naujokas, iš Downey, Calif., Stasė Pauksėliučė, iš Racine, Wisc., ir V. Tomkus, iš Juno Beach, Fla.; po \$5 aukojo: Joka Kairys, iš New Port Richey, Fla., Elena Gibišas, iš Gage Park, Chicagoje, A. Ligmal, iš Amsterdam, N.Y., Walter Kasparaitis, iš Waukegan, Ill. ir J. Paliutis, iš Marquette Parko, Chicagoje. Nuširdi padėka visiems.

— Chicago's Lietuvių Spaudos klubo susirinkimas įvyks birželio mėn. 4 d. 7 val. vak. Lietuvis Sodyboje, 6515 So. California Ave. Nariai prašomi gausiai dalyvauti. Bus bendras pasikalbėjimas ir diskusijos iškiltais klausimais. Valdyba

DAILĖS PARODA GATVĖSE

American Society of Artists, Inc., kvalifikuotus dailininkus kviečia dalyvauti 10-je kasmetinėje dailės darbų parodoje birželio 25, 26 ir 27 (tris dienas). Vieta: Chicago Ave ir Šalinėse gatvėse, tarp Michigan Ave. ir Lake Shore Drive.

Paroda pavadinta: 10th Annual Water Tower Art and Craft Festival. Pataria tikėti originalius ir kūrybingus turinčius darbus išstatyti. Parodės metu bus pademonstruota "Art in Action".

Dėl daugiau informacijų ir aplikacijų galima kreiptis: American Society of Artists, 1297 Merchandise Mart Plaza, Chicago, IL 60654. Telefonas: 751-2500. Lietuviai dailininkai gali pasinaudoti šia proga. M. S.

LAISKAS PAŠTO VIRŠININKUI

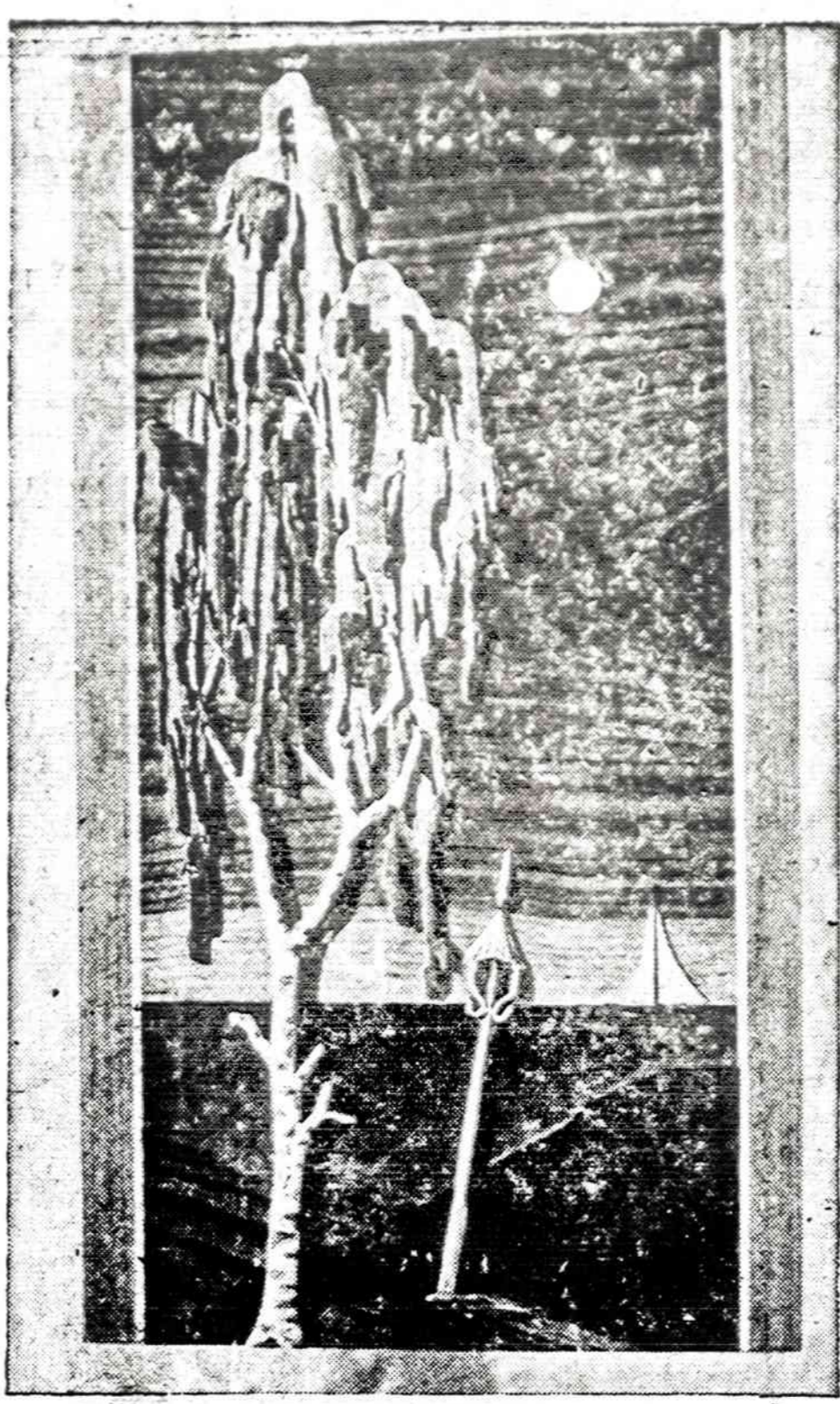
Honorable William F. Bolger
Postmaster General of the United States
Washington, D.C. 20260

Dear Sir:
Almost fifty years ago, on July 15, 1933, Stephen Darius and Stanley Girenas flew non-stop a distance of 4,500 miles, from Floyd Bennett Field in

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

Beržas Lietuvos pajūryje

New York, successfully crossing the Atlantic Ocean and Western Europe, to within a few hundred miles of their destination, Kaunas, Lithuania, when they crashed and died near Soldin, Germany.

Messrs. Darius and Girenas were two Americans of Lithuanian extraction and both were veterans of the United States Army having served in World War I.

They established a new non-stop and long-distance record, for the type of aircraft used by them in the early era of aviation and transatlantic flights. Their flight was a contribution to the intensive and rapid development of aeronautics.

It is respectfully requested that the United States Postal Service honor these two heroes, and commemorate the 50th Golden Anniversary of their transatlantic flight, with a United States commemorative stamp in 1983.

Sincerely,
Benedict S. Jurenas, CPA
Chicago, Illinois

— Praeitais metais Kapų (Iš Europos Lietuvis)

Puošimo Dienos savaitgalį 24 V keliuose žuvo 378 žmonės, o šiame — 258. Daugelis atsargiai važinėjo.

RANDA SPROGMENŲ

Trečdaliui šimtmečio praėjus po karo, Lietuvos laukuose, daržuose ir miškuose vis randama artilerijos sviedinių, granatų, minų, aviacijos bombų, kapsulių, patronų ir kitų sprogmenų. Ilgai išgulėję žemėje, rūdžių ištėsi, jie yra ypač pavojingi.

Gegužės 4 d. netoli Klaipėdos aerodromo, valant šiukšles, buvo rastas dežė primenantis daiktas. Tai buvo priestankinė mina. Mėginant atidaryti, ji sprogo. Du aviacijos technikai žuvo ir du buvo sužeisti.

Neseniai, sproguos mestai minos kapsulei, Raseiniuose buvo sužeistas jaunuolis Romas Stirblysis. Balandžio 23 d. Žagarės moksleivis Juozas Sakalauskas mėgino sudaužyti mišką rastą granatą. Jai sproguos, žuvo jis pats, ir buvo sužeistos trys merginos, jų tarpe Sakalauskos sesuo.

(Iš Europos Lietuvis)

A FUN NEW KOOL-AID® RECIPE

1/2 teaspoon Kool-Aid® Brand Unsweetened Salt Drink Mix, any flavor
2 tablespoons sugar
1/4 cup water
1/4 cup milk
Dissolve salt drink mix and sugar in water in glass. Stir in milk. Serve at once or chill and stir before serving. Makes 1 cup or 1 serving.
© 1982 General Foods Corporation. Kool-Aid, and the Strling Pitcher Design are registered trademarks of General Foods Corporation.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

- Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., Nečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą — \$8.00
- Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, Minkštais viršeliais, tik — \$3.00
- Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Kamai, žemė — PARDAVIMAI | Namai, žemė — PARDAVIMAI
REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENSĖSINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ ROCIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskolą.
2 po 4-ris, medinis, irengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.
6 butų mūrinis. 4 mašinu mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.
2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Namai, žemė — Už miesto ribų

SAVININKAS PRIEINAMA KAINA PARDUODA PUKŲ RESTORANĄ IR "LOUNGE" Michigan valstijoje, tik 70 mylių nuo Chicago. Arti Michigan ežero ir State Park. Turi paruošti dėl silpnos sveikatos. Morgičių galima gauti už mažą nuosimtį. Skambinti SOPHIAI bet kokia diena po 2 val. popiet (616) 426-3747

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūreta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

* Vėjo po laukus nesugainiosi.

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.
Don't be a Born Loser!

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turfu Chicago miesto leidima. Dirbu ir užmiesčiuose, greiti, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tikrai \$120 pusei automobilio Liability, apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiami ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zepelis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. rytą iki 6 val. vak. Beštadienį nuo 9 val. rytą iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Cortaid
for the temporary relief of minor SKIN IRRITATIONS, ITCHING AND RASHES
Cortaid Cream

ALL YOU NEED FOR MINOR ITCHES AND RASHES.

Naujai pasirodžiusi DR. ANTANO RUKŠOS 619 puslapių, kietų viršelių knyga KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608